

JenaXL

LEREN VAN EN MET ELKAAR

Toetsbeleid 2024-2025

Inhoud

1	Inleiding	3
2	Geldigheid.....	3
3	Visie op onderwijs	3
4	Visie op toetsing	4
5	Opstellen van toetsen	5
6	Aankondiging van toetsen.....	5
7	Toetsfrequentie en toetsspreiding.....	5
8	Afname van de toets	6
9	Tijdens de toets	6
10	Het bespreken en teruggeven van toetsen.....	7
11	Bezwaar	8
12	Fraude.....	8
13	Inhaalregeling.....	8
14	Bijzondere regelingen: dyslexie e.a.....	9
15	Toets organisatie	9
16	Kwaliteit toetsing.....	10
17	Schoolexaminering	10
	Bijlage 1: Schema inhalen.....	11

1 Inleiding

In dit toetsbeleid zijn de rechten en plichten van zowel leerling als docent vastgelegd met betrekking tot voorbereiding, afname en beoordeling van toetsen. In dit toetsbeleid gaat het over alle leerjaren, behalve de voorexamen- en de examenklas. Afspraken over toetsen die in de voorexamen- en de examenklas meetellen voor het examendossier zijn vastgelegd in het PTA en het Examenreglement

2 Geldigheid

Dit toetsbeleid blijft geldig tot de volgende versie wordt vastgesteld. Voorgaande versies komen hierbij te vervallen.

3 Visie op onderwijs

JenaXL is een middelbare school met onderwijs op basis van het Jenaplan. Op JenaXL is het belangrijk dat leerlingen hun diploma halen, maar daarnaast is het een school waar je leert samenleven. Hierbij wordt niet alleen gekeken naar wat leerlingen nodig hebben, maar ook naar wat ze te bieden hebben. Peter Petersen (1882-19520) heeft hier lang geleden zijn Jenaplanconcept op gebaseerd (Velthausz & Winters, 2017). Ook hedendaagse grote denkers houden zich bezig met de vraag hoe het onderwijs kan bijdragen aan een democratische en duurzame samenleving. Biesta schrijft bijvoorbeeld het volgende: “...hoe lukt het ons om het met elkaar uit te houden als we het belangrijk vinden dat we niet allemaal hetzelfde zijn, hoe lukt het ons om het met elkaar uit te houden op een planeet die ons niet zomaar alles kan geven wat we willen, en hoe slagen we erin om voor elkaar te zorgen en vooral voor diegenen die niet meer of nog niet voor zichzelf kunnen zorgen?” (Biesta, 2018).

Op JenaXL geven bovengenoemde grote levensvragen richting aan het onderwijs. Deze vragen vormen de basis van de onderwijsinhoud, de lessen en de gesprekken. De leerlingen komen ze tegen op hun pad zodat ze ermee aan de slag moeten en ze krijgen de tijd om hun antwoorden te vinden. Het is voor iedereen immers moeilijk om betrokken en verantwoordelijk te zijn, maar het is uiteindelijk de moeite waard. Het doet ertoe dat jij jij bent!

Uitgangspunt voor JenaXL is dat er iedere dag geoefend wordt met samen leren, samenwerken en samenleven, vandaar dat het onderwijs op een Jenaplan manier wordt aangeboden en gefaciliteerd. Zo zijn er groepjes leerlingen samen aan het werk op de gang.

Ze bereiden een presentatie voor, of ze werken aan hun weektaak en helpen elkaar. Soms geeft een bovenbouw-leerling bijles aan een onderbouw-maatje. In de stamgroeplokalen maakt elke (heterogene) stamgroep van de ruimte iets eigens door gemaakt werk te exposeren, de tafels en stoelen op een andere manier op te stellen of door iets neer te zetten wat voor die stamgroep van betekenis is. Hierdoor zijn alle lokalen verschillend. Soms worden er in de pauze brownies verkocht, omdat een leerling voor Keuzewerk geld wil inzamelen voor een goed doel. Soms geven leerlingen op vrijdagmiddag les aan elkaar, omdat ze zelf ergens goed in zijn en hier anderen in mee willen nemen. Bezoekers kunnen een rondleiding krijgen van 1 of 2 leerlingen die veel kunnen vertellen over JenaXL.

JenaXL staat in een traditie van vernieuwingsonderwijs waarbij onderwijs niet alleen bestaat uit het passief opnemen van feiten en culturele tradities, maar ook uit het uitdagen van leerlingen, zodat zij zich kunnen ontwikkelen tot actieve, competente en op bedachtzame wijze kritische burgers in een complexe wereld. (Nussbaum, 2013). Elke leerling voelt zich gezien en krijgt persoonlijke aandacht. Iedereen in de school heeft aandacht en zorg voor persoonlijke ontwikkeling, voor elkaar en voor de wereld. Dat maakt JenaXL een heel gewone, ándere middelbare school.

4 Visie op toetsing

Een toets kan een diagnostische, didactische, pedagogische en/of een determinerende functie hebben. Wij willen dat onze toetsen ten dienste staan van het leerproces van leerlingen. We bedoelen daarmee dat toetsen moeten bijdragen aan:

- Stimuleren tot leren
- Regelmatig werken
- Diagnosticeren
- Determineren

Een toets is vooral ook een controlemoment tijdens het leerproces waarin wordt vastgesteld:

- de mate waarin de leerling een bepaalde vaardigheid bezit
- of de leerling zich in een bepaalde vaardigheid heeft ontwikkeld
- de mate waarin de leerling bepaalde kennis bezit
- de mate waarin de leerling zijn/haar kennis heeft vergroot
- de mate waarin de leerling bepaalde kennis bezit
- de mate waarin de leerling bepaalde inzicht bezit
- de mate waarin de leerling zijn/haar inzicht heeft vergroot

Bovendien is een toets een middel voor de docent zijn/haar eigen manier van lesgeven te evalueren of een instrument om feedback te geven aan leerlingen zodat ze kunnen leren van hun fouten en van hun leerproces.

Toetsing onderbouw en 3vmbo

Toetsen gedurende de week tijdens de lessen van de docent afgenomen. Leerlingen 3 vmbo KB heeft PTA onderdelen van E&O deze worden ook afgenomen in de lessen.

Toetsweken vanaf klas 3HV-4HV-5V

In het schooljaar zijn er 4 periodes. Iedere periode wordt een vak afgesloten met een toets of praktische opdracht.

5 Opstellen van toetsen

Definiëring toets

Onder een toets verstaan wij een schriftelijke overhoring, repetitie, mondelinge overhoring, vaardigheidstoetsen (zoals kijk-, luister- en leestoetsen) en praktische opdrachten.

- 5.1 Toetsen worden opgesteld aan de hand van de leerdoelen en eindtermen.
- 5.2 Docenten kunnen tijdens toetsen ook schooleigen elementen toevoegen. Indien de toets een schoolexamen is, dan moet dit zijn opgenomen in het PTA.

6 Aankondiging van toetsen

- 6.1 Een overhoring of steekproef van weektaak betreft de lesstof van een les of enkele lessen en *kan* zonder vooraankondiging gehouden worden. Bij een overhoring zonder vooraankondiging moet de te overhoren stof wel als leer-huiswerk opgegeven zijn.
- 6.2 Van toetsen, werkstukken, spreekbeurten, praktische opdrachten, verslagen e.d. dient vooraf bekend te zijn aan welke eisen deze moeten voldoen, welke de beoordelingscriteria zijn, wanneer ze gereed moeten zijn en welke sancties er staan op het niet, of te laat inleveren ervan.
- 6.3 Een repetitie gaat over een grotere hoeveelheid stof. Zowel de leerstof als de datum van de repetitie moeten minimaal een week van tevoren zowel mondeling als via Magister opgegeven worden, zodat de leerling een redelijke tijd heeft om de repetitie voor te bereiden.
- 6.4 Een repetitie of overhoring, die voortbouwt op een vorige repetitie of overhoring kan slechts worden afgenomen als de vorige repetitie of overhoring is gecorrigeerd en besproken.

7 Toetsfrequentie en toetsspreiding

- 7.1 Het aantal leerrepetities per dag en per week is zodanig geregeld dat de leerling voldoende tijd krijgt om ze goed voor te kunnen bereiden. Dit komt neer op het volgende:
 - 7.1.1 Klas 1 en 2: Maximaal 1 repetitie per dag, 4 per week

- 7.1.2 Klas 3 vmbo: Maximaal 1 repetitie per dag, 5 per week
- 7.1.3 Klas 3 havo/vwo: Alleen toetsen tijdens de toetsweken. Gedurende de periodes wordt er uitsluitend formatief gewerkt.
- 7.1.4 Klas 4 Havo/vwo en 5 vwo: Alleen toetsen tijdens de toetsweken. Gedurende de periodes wordt er uitsluitend formatief gewerkt.
- 7.1.5 Examenklassen: Er zijn in het jaar 3 toetsweken. Tussendoor worden zo min mogelijk toetsen afgenomen. In het PTA staat welke toetsen worden afgenomen. Buiten de toetsweek max. 1 toets per dag.
Via de studiewijzers wordt per blok per vak vastgelegd welke repetities worden afgenomen, zowel voor de bovenbouw als voor de onderbouw. Dit overzicht per vak wordt bij aanvang van een blok (met de studiewijzers) in Magister gezet.
- 7.2 Per rapportperiode geeft elk vak minstens één cijfer voor repetities of andere grotere toetsen. Met uitzondering van 3hv, 4hv, en 5v. Deze groepen werken met toetsweken.

8 Afname van de toets

- 8.1 Een afgesproken toetsdatum kan maximaal 3 dagen van te voren worden geannuleerd. Dit meldt de docent mondeling en via Magister aan de groep.
- 8.2 De docent heeft een toets tijdig klaar (op papier of digitaal) zodat bij plotselinge afwezigheid van de docent (ziekte of andere omstandigheden) een collega de toets kan afnemen.
- 8.3 De docent heeft een toets ook tijdig klaar voor leerlingen die op welke manier dan ook een aangepaste versie maken. Dit betekent dat een leerling die een aangepaste toets maakt, gelijk kan starten met de rest van de klas.
- 8.4 Toetsen zijn van een deugdelijke lay out kwaliteit. Tekst, afbeeldingen, bronnen en andere relevante inhoud van een toets zijn goed leesbaar. Op papier en digitaal.

9 Tijdens de toets

- 9.1 Op tafel liggen uitsluitend spullen die je tijdens de toets nodig hebt (dus geen boeken/schriften). Als van enige onregelmatigheid (spieken of poging tot spieken, praten tijdens het afnemen van de toets) sprake is, wordt hiervan door de docent verslag gedaan aan de stamgroepleider en in het logboek van Magister. De docent kan de leerling van verdere deelname aan de toets uitsluiten en de leerling het cijfer 1 geven.
- 9.2 Een leerling die wel aanwezig is maar de toets niet hoeft te maken, wordt aan het werk gezet en werkt in stilte zodat de concentratie van de klasgenoten niet wordt verstoord.
- 9.3 Als een leerling te laat is, heeft hij/zij geen recht op extra tijd, de eindtijd blijft voor een ieder hetzelfde (leerlingen met extra tijd uitgezonderd).
- 9.4 Als een leerling eerder klaar is met de toets, gaat hij/zij in stilte lezen in een boek zodat de concentratie van de klasgenoten niet wordt verstoord.

- 9.5 Na een toets is het niet toegestaan dat een leerling een scherm (laptop, telefoon) pakt.
- 9.6 Toetsen mogen niet met potlood geschreven worden.
- 9.7 Bij een toets van 60 minuten of korter is het niet toegestaan om tijdens de toets naar het toilet te gaan.
- 9.8 Op de toets is voor de leerling inzichtelijk hoeveel punten er per onderdeel gescoord kunnen worden. Op deze wijze kunnen leerlingen een keuze maken uit de volgorde waarin zij vragen beantwoorden (bijv. in geval van tijdnoed). Ook kunnen zij aan de hand van het aantal punten informatie verkrijgen over het aantal tussenstappen/kernbegrippen dat er van hen verwacht wordt (bijv. bij wiskunde).
- 9.9 Leerlingen die gebruik maken van de laptop mogen tijdens de toets niet op internet en mogen de toets niet opslaan.

10 Het bespreken en teruggeven van toetsen

- 10.1 Een docent beoordeelt een afgenomen beoordelingstoets binnen zeven werkdagen van de docent, nadat deze is afgenomen, tenzij er zich bijzondere omstandigheden voordoen, dit ter beoordeling van de teamleider.
- 10.2 In de eerst mogelijke les na het beoordelen bespreekt een docent de toets met de leerlingen. Vanwege de voortgang van het leerproces van de leerlingen gaat nabespreking vóór het wachten op leerlingen die ziek geweest zijn en de toets nog niet gemaakt hebben.
- 10.3 Gegeven toetsen worden altijd nabesproken. Daarbij bespreekt de docent in ieder geval globaal de belangrijkste leerpunten uit de toets en geeft desgewenst leerlingen individueel uitleg over hun antwoorden. Ook wordt hierbij zoveel mogelijk gebruik gemaakt van feedback met betrekking tot RTTI. Leerlingen hebben zo de gelegenheid om van hun goede en foute antwoorden te leren en bij volgende toetsen voort te borduren op het geleerde.
- 10.4 Een leerling heeft het recht op inzage in zijn toets, nadat deze is beoordeeld. Bij bespreking hebben leerlingen inzage in vragen en antwoorden. Opgaven blijven op school, gemaakt werk kan mee naar huis worden gegeven.
- 10.5 Direct na het nakijken plaatst de docent de resultaten in Magister, zodat collega's, stamgroepleiders, de teamleider, leerlingen en ouders de resultaten online kunnen bekijken. Voor de stamgroepleider is dit onmisbare informatie om de prestaties goed te kunnen volgen, bovendien heeft de leerling een goed overzicht van de stand van zaken en kunnen ook ouders steeds op de hoogte zijn van de voortgang van hun kind.

11 Bezwaar

- 11.1 Indien een leerling het niet eens is met de beoordeling van een toets, dan maakt hij eerst mondeling bezwaar bij de docent.
- 11.2 Levert dit bezwaar geen bevredigend resultaat op dan kan de leerling de teamleider verzoeken de toets voor een „second opinion“ voor te leggen aan een andere docent. De teamleider past hoor en wederhoor toe en beslist binnen vijf schooldagen of er een second opinion komt.
- 11.3 Leidt de „second opinion“ tot een andere beoordeling dan kan de teamleider de docent van de leerling verzoeken de beoordeling aan te passen dan wel in overleg met de tweede corrector te middelen.

12 Fraude

- 12.1 In geval van fraude kan de docent een sanctie opleggen in de vorm van het cijfer 1.
- 12.2 Bij surveillance door schoolassistente komt de sanctie van de teamleider.

13 Inhaalregeling

- 13.1 Bij een leerling die een toets gemist heeft, of die een werk niet op de afgesproken tijd heeft ingeleverd, wordt de code inh. genoteerd.
- 13.2 Onderbouw en 3 vmbo: De leerling die met een aanvaardbare reden niet heeft deelgenomen aan een toets, heeft het recht alsnog getoetst te worden. Zodra de leerling na de afwezigheid weer op school is, neemt deze uiterlijk de eerstvolgende les contact op met de docent. De docent bepaalt welke toetsen dienen te worden ingehaald: repetities moeten worden ingehaald, bij andere toetsen is dat niet altijd nodig. Bij onterechte absentie vervalt het recht op een inhaaltoets en komt het cijfer 1 te staan. Bij „afwezigheid met geldige reden“ regelt de docent een inhaaltoets die tijdens het eerstvolgende algemene inhaalmoment wordt gemaakt. Komt de leerling op dit afgesproken moment niet opdagen zonder afmelding bij de teamleider, dan vervalt het recht op inhaaltoetsing en komt het cijfer 1 te staan. De vakdocent meldt dit bij de stamgroepleider.
- 13.3 Voor leerlingen die deelnemen aan de toetsweken (m.u.v. leerlingen die vallen onder het examenreglement) geldt dat ze de toets inhalen op de ingeplande dag na de toetsweek. Indien een leerling meer dan twee toetsen moet inhalen, stemt de leerling af met de leerlingcoördinator wanneer de overige toetsen in te halen. Deze afstemming moet plaats vinden tussen de toetsweek en het inhaalmoment.
- 13.4 Voor leerlingen die deelnemen aan de toetsweken (m.u.v. leerlingen die vallen onder het examenreglement) geldt het recht op een herkansing. Na toetsperiode 1,2 en 3 kan een toets worden herkanst.

In de 4e periode kan een toets herkanst worden op het moment dat het van invloed is op de overgang.

Voor leerlingen in 3Havo/vwo geldt:

- Na periode 1,2 en 3 mag een leerling twee toetsen herkansen
- Na periode 4 mag een leerling twee toetsen herkansen op het moment dat het van invloed is op de mogelijke overgang.

Voor leerlingen in 4Havo/4vwo en 5vwo geldt:

- Na periode 1, 2 en 3 mag een leerling één toets herkansen

Indien de leerling één of meerdere toets met geldige reden heeft gemist, dan moet hij/zij deze inhalen en mag het ingehaalde werk niet meer worden herkanst. Een andere toets mag wel herkanst worden.

- 13.5 Voor een in te leveren werkstuk wordt met de docent een uiterste inleverdatum afgesproken worden. Eerder inleveren mag altijd. Bij ziekte van een leerling op de inleverdag, levert de leerling de eerstvolgende les het werk alsnog in. Een te laat ingeleverd werk dat alsnog binnen redelijke tijd wordt ingeleverd kan door een docent worden beoordeeld. Aan het toetscriterium “op tijd inleveren” is dan niet voldaan, zodat het cijfer lager zal zijn dan bij een op tijd ingeleverd werkstuk van dezelfde kwaliteit. Wordt het werk niet binnen redelijke tijd alsnog ingeleverd zonder aanvaardbare reden, dan geldt dit als een gemiste toets en is het cijfer een 1.
- 13.6 Wanneer de inhaaltoets niet op het afgesproken tijdstip aanwezig is, behoudt de leerling zijn herkansingsgelegenheid en maakt hij via de teamleider een nieuwe afspraak.
- 13.7 De gang van zaken bij het inhalen van toetsen is onderaan dit document schematisch weergegeven.

14 Bijzondere regelingen: dyslexie e.a.

- 14.1 Wanneer een leerling op basis van bijvoorbeeld dyslexie recht heeft op extra tijd of voorlees software. Verwijzen we naar het dyslexieprotocol of de deskundigenverklaring. Het dyslexieprotocol kunt u vinden op de ELO.

15 Toets organisatie

- 16.1 We werken met 4 periodes.
In de onderbouw (klas1 en 2) en 3 vmbo is de vakdocent verantwoordelijk voor de organisatie van de toetsen.
- 16.2 In 3HV, 4HV en 5V worden de toetsen afgenomen tijdens een toetsweek. De organisatie is de taak van de roostermaker en onderwijsassistent. Dit onder toezicht van de coördinator bovenbouw en teamleider bovenbouw.

16 Kwaliteit toetsing

- 17.1 Voor de ontwikkeling van toetsen en de uitvoering van het toetsprogramma wordt samengewerkt door de docenten in de leergebieden.
- 17.2. De kwaliteit van toetsing wordt bepaald door de samenwerking van expertise van alle betrokkenen.
- 17.3 De examencommissie is zodanig samengesteld dat zij de borging van de beoogde leerresultaten kan garanderen. De examencommissie ziet toe op de kwaliteit van toetsing.
- 17.4 Toetsresultaten, -analyses en –evaluaties maken deel uit van de kwaliteitscyclus.

17 Schoolexaminering

Voor schoolexamens verwijzen we naar het examenreglement en het PTA.

Bijlage 1: Schema inhalen

